

Tilburgi vs. / M. J.

A 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján
Javaslat a
**„Horváth János m.kir. postamester közéleti
tevékenysége.”**
települési/tájegységi/ágazati értéktárba történő felvételéhez

<http://www.elodeink.pepi.co.hu/wp-content/uploads/2020/05/HorvathJ1.jpg>

Készítette:

Benyovszki Mihály

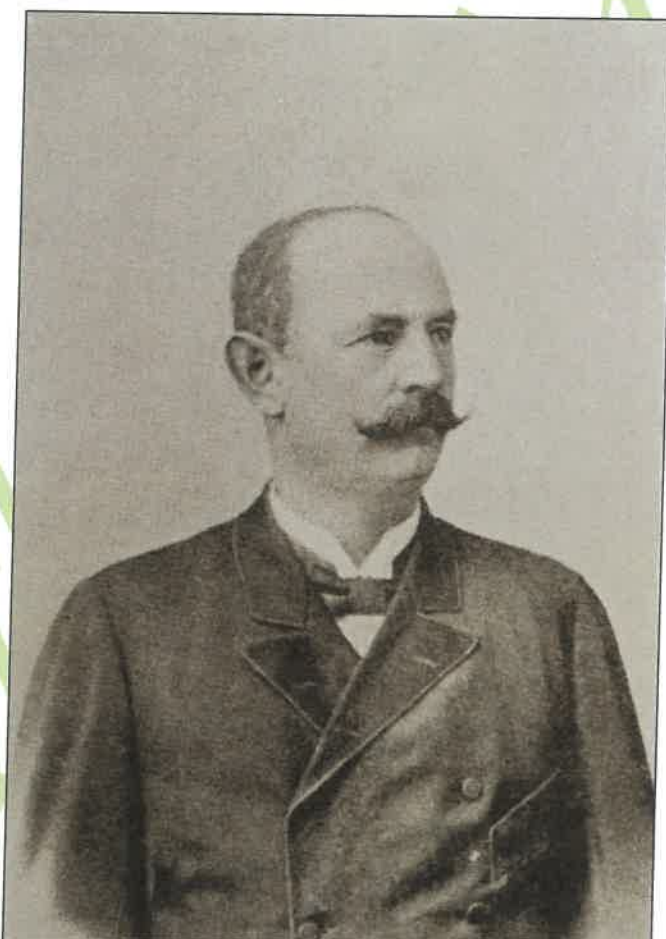
5650. Mezőberényi Ady Endre u. 13

Mezőberény, 2022. december 25.

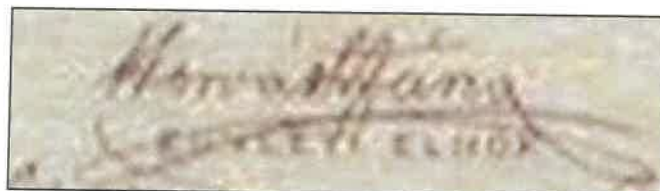

aláírás

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal			
Iktatószám: 1.271-1		Melléklet: db	
Érkezett: 2023 JAN 17.			
Előszám:	Célszám:	Eladó:	
		M. J.	

Horváth János
m. kir. postamester
Mező-Berény.

M23-2023/641
ÉRKEZETT 2023 JAN 17.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

A javaslatot benyújtó személy neve:

Benyovszki Mihály**5650. Mezőberény Ady Endre u. 13**

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: **Benyovszki Mihály**Levelezési cím: **5650. Mezőberény, Ady Endre u. 13.**Telefonszám: **+36-20/ 9-572-752**E-mail cím: **bajusz62@gmail.com**

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **„Horváth János m.kir. postamester közéleti tevékenysége.”**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság☐ egészség és életmód☐ épített környezet☐ ipari és műszaki megoldások☒ **kulturális örökség**☐ sport☐ természeti környezet☐ turizmusA szakterületi besorolás indokolása: **Horváth János postamester Mezőberény múltjának jelentős képviselője, hiteles közéletiségevel, tetteivel, városfejlesztő munkájával. Helytörténeti jelentősége miatt településünk kulturális öröksége.**

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

o igen

amely nemzetiség: **X****x nem**

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye :

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

x települési☐ tájegységi☐ ágazatiamely értéktár neve: **Települési Értéktár Mezőberény.**

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Horváth János neve nem sokat mond a város lakói nagy százalékának. Ha hozzátesszük, hogy „postamester”, talán még akkor sem. Akik azonban olvassák a régi berényi könyveket, azt látják, folyamatosan fölbukkan a neve. Ezért gondoltam, összegyűjtöm - már amennyire lehetőségem van - mi az, amit a századfordulón tett a településéért, és miért hívták a község közéleti, gazdasági és társadalmi életének mozgatórugójaként.

Sajnos életrajzi adatokat nem sokat sikerült róla találni.

Amit biztosan tudunk az a halála időpontja 1908. november 9.

63 évesen hunyt el, tehát 1845-ben született. Felesége Horváth Jánosné Megele Mária, két lánygyermekük volt Margit és Teréz. (Egy fiúgyermek sajnos 1886-ban másfél évesen elhunyt.) A család görögkeleti vallású volt.

Apósa Megele Bertalan, aki 1850 óta volt lakosa Mezőberény községnek, mint a báró Wenckheim család kasznárja.

Horváth János is tehetős ember volt, földje, tanyája is volt, és mint „magánvállalkozó”

postamester üzemeltette a Mező-Berényi postát, nagy szorgalommal. A posta kezdetben a vasútállomásnál volt, a későbbiekben költözött az új Községháza nyugati oldala melletti kis házba a „Nagy-uca”-ba.

Vasúton napi 5 vonattal érkeztek a küldemények, és délelőtt-délután kétszer kézbesítettek. A postán távíró állomás is üzemelt.

Horváth János amilyen szorgalommal, gondossággal üzemeltette a postát, ugyan olyan nagy figyelmet fordított a község fejlesztésére, fejlődésére.

A teljesség igénye nélkül megpróbálok képet adni arról, milyen sokrétű, és előremutató tevékenységet folytatott.

Nevéhez köthető a **Mezőberényi Önkéntes Tűzoltó Egyesület** megalakulása.

Az Önkéntes Tűzoltó Egyesületet 1893-ban alapították, létrehozásának legfőbb szorgalmazója, és alapító elnöke, Horváth János postamester.

A **mezőberényi óvodák** fejlesztésében, és az anyagi támogatásában is nagy szerepe volt.

A **vármegye törvényhatósági bizottságának** évtizedeken át agilis, befolyásos tagja.

Alapítója s egyben elnöke volt a **Magyar Kir. Postamesterek és kiadók országos egyesületének** s e minőségében rendkívüli munkásságot fejtett ki s nagy érdemeket szerzett.

A **Magyar Királyi Postamesterek és Kiadók Nyugdíj-egyesületének** alelnöke. **Békésvármegye Törvényhatósági Bizottságának** tagja.

Községi képviselő.

A **Mezőberényi Takarékpénztár** elnökgazgatója és egyik alapítója.

A **Mezőberényi Hitelszövetkezet** (1899) alapítója és elnöke.

A **Mezőberényi Úri Casino** elnöke.

A **Mezőberényi Gazdakör** (1894) alapítója és elnöke.

Megalakulása után a **Gazdakör** megalapította a **Központi Fogyasztási Szövetkezetet**.

A helyi gazdákkal közösen megalakította a **Büngösvi Bérgazdaságot** mely hamarosan a szárnyai alá vette, és újjáépítette a leégett legnagyobb berényi gőzmalmot.

A **Polgári Iskola „gondnoka”**.

Ő alapította a **Mezőberényi Tejszövetkezetet** 1902-ben, mely szintén óriási lépés volt mind a község, mind pedig a gazdák fejlődése szempontjából.

A **mezőberényi Petőfi Ünnepély szervezőbizottságának vezetője** és tevékeny résztvevője. Ez a rendezvény több napon át tartó, országos hírű és jelentőségű volt.

A milleneumi községi **„Ezredéves Ünnepély” fő szervezője**, mozgatórugója, a szervezőbizottság elnöke és a rendezvény lelkes résztvevője.

A **budapesti Ezredéves kiállításon** több mezőberényivel együtt **mezőgazdasági termékeket állított ki, melyet saját gazdasága termelt**. Kiváló minőségű, több fajta kukoricája és búzája díjat is nyert. Mindemellet külön sátrat állíttatott a mezőberényi termékek árusítására, népszerűsítésére.

„A Budapesten rendezett országos kiállításra felküldött Békés-megyei madarakat mezőberényi ember tömte ki. A budapesti országos kiállításon néhai **Horváth János** akkori mezőberényi postamester egy külön sátorban állította ki és árusította községünk háziipari cikkei.

Ezen kívül, hogy fejlett mezőgazdálkodásukról bizonyosságot tegyenek, a mezőgazdasági vonatkozású országos kiállításon is részt vettek a mezőberényiek, mégpedig: Bakucz Tivadar őszi búzával; **Horváth János** sárga lófogú és amerikai fehér lófogú tengerivel, árpával és olasz cirokkal; Tóth János búzával; Valentinyi János árpával és takarmánymaggal.”

Bonyhai Mihály: Mezőberény monográfiája

Szorgalmazta a mezőgazdaság fejlesztését. A hitelszövetkezet, és más egyéb mezőgazdasági társulással is próbált a gazdák segítségére lenni. (műtrágya, minőségi vetőmag, minőségi haszonállatok beszerzése, tenyésztésbe fogása stb.)

Nagy szerepe volt a **közvilágítás fejlesztésének** előrehaladásában is. Saját költségen és közadakozásból telepített a **Vasút utcán 52 db. közvilágítási oszlopot. (Utcái lámpást)**

Mindenképpen megemlítendő, hogy az ő javaslatára kezdett el a község vezetősége foglalkozni, egy új helyen, - **új Községháza** megépítéséről, amit a felterjesztéskor az egész testület azonnal elfogadott, és nagy erővel támogatott.

A mezőgazdaság és a vasút fejlődésével szükség lett egy új **Híd megépítésére a Kettős Körösön**. Ebben az ügyben személyesen járt el több alkalommal is a földművelésügyi miniszternél, a mezőberényi küldöttség vezetőjeként legelőször 1898-ban, majd legvégül 1902-ben és a híd 1904-ben meg is épült.

Többször szervezett **helyi gyűjtés** különböző jótékonyági célokra. **Óvodák, iskolák, árvaház stb. részére.**

Országos sorsjegyhúzást is szervezett mezőberényi központtal többször is, jótékonyági céllal.

„A postamesterek országos egyesülete saját menedékházának és nyugdíj-egyesületének javára nemsokára forgalomba hozza sorsjegyeit. A központi iroda és sorsjegyetkezelőség Mezőberényben lesz, az egyesület elnökségén.”

„A magyar postamesterek és kiadók egyesülete engedélyt kapott sorsjáték rendezésére, melynek tiszta jövedelmét menedékház és nevelőintézet felállítására fordítják. A sorsjátéknak Mezőberényben székelő intézősége már kibocsátotta a sorsjegyeket.”

Tagja volt a **békésvármegyei, Megyei Népművelési bizottság- nak és az állandó választmánynak.**

A **mezőberényi szövőipar** megteremtése is gyakorlatilag az ő érdeme. az 1890-es évek legelején szövőgépeket osztott ki a lakosság között (akik igényelték) amit állami támogatással sikerült beszereznie. Az állammal kötött hosszabb távú szerződés alapján az új szövőgép-tulajdonosok dohánycsomagoló zsákokat szőttek és varrtak össze az állami dohányárugyár részére. Ezzel sok család részére biztosított megélhetést. Ezzel a tevékenységével alapította meg az **Első Békésmegyei Szövőgyárat.**

A később megalakuló **Alföldi Szövőgyár Rt.** megalakulásához is köze volt, hiszen a gyár első tulajdonosa a Czigler testvérek és a Mezőberényi Takarékpénztár, melynek elnök igazgatója, alapítója és részvényese volt.

Ő szorgalmazta és tervezte Budapesten a **„Postások házát”.**

Lelkes és hasznos közéleti tevékenységének megkoronázásaként Ferenc József a **koronás magyar érdemkeresztet** adományozta részére 1907.-ben.

Közeleti tevékenységéről, érdemeiről és elismertségéről olvashatunk a korabeli újságok cikkeiben.

Békésmegyei közlöny, 1877 (4. évfolyam) január-december • 1-104. szám 1877-05-20 / 40. szám

Mezőberényben a **Horváth János** postamester és több lelkes ügybarát önzetlen működése által létesített kisedóvoda már életbe lépett és jövő héten megkezdí működését az e célra szerződött kisasszony és gyermekápolónő.

Békésmegyei közlöny, 1880 (7. évfolyam) január-június • 1-124. szám 1880-04-29 / 82. szám

A lóverseny a Mező Berény melletti gyepen d. u. 3 órakor kezdődik. Rendező: Megele Bertalan kasznár úr. Pálya hossza 1600 méter Egyszeri körülfutás. Bejelentési határidő az úrlovakra nézve, a verseny napja déli 12 óra, a rendezőnél; gazdákra nézve a verseny kezdetéig ugyanannál. Helyárok: ülőhely és körbelépés férfiaknak jelvénnel 50 kr. Jegyek előre válthatók: **Horváth János** postamester úrnál és a helyszínén a pénztárnál. A bíróságot a helyszínén az egylet elnöke, egyetértve a rendezővel, alakítja meg.

Békésmegyei közlöny, 1885 (12. évfolyam) január-december • 1-104. szám 1885-01-22 / 7. szám

A m.-berényi kaszinó, folyó hó 11-ön tartá rendes évi közgyűlését. Az elnöki jelentés után, melyből a kaszinói tagok az egylet vagyoni gyarapodását megtudták, a tisztújítás megejtetett. Bonyhay Benjámín miniszteri iskolalátogató úr szép szavakban ecsetelte **Horváth János** elnök érdemeit és indítványozta, hogy őt újból egyhangúan a kaszinó elnökévé válasszák. A közgyűlés éljen kiáltások közt Horváth János urat egyhangúan elnöknek választotta. Horváth János szép szavakban köszönte meg a bizalmat, elfogadta az elnökséget, és indítványozta, hogy a jegyző és könyvtárnok szintén egyhangúan választassanak meg, mibe a közgyűlés beleegyezett, és így maradt továbbra jegyzőnek Bihály József, könyvtárnoknak Haas Ármin. A volt gondnok Wolf Pál beteg lóvén írásbelileg köszöni a közgyűlésnek az eddig benne helyezett bizalmat, és kéri más tagot ezen tisztséggel megtisztelni, minthogy ő semmi áron nem fogadhatja el. Az elnök tehát a gondnoki tisztségre és 5 választmányi tagságra a választást elrendelte. Gondnok lett: Gozmány József, választmányi tagok: Megele Bertalan, Hoffer Károly, Szentandrásy István, ifj. Jeszenszky Károly és Dax György. Igazán sajnáljuk, hogy Marmorstein Sámuel, ki 1859. óta

többször az egyet választmányi tagja volt, ez idén a választmányi tagok sorából kimaradt. Végére elhatározta a közgyűlés egy batyuból és halesztélyek rendezését, mely célból ifj. Kollár János elnöke alatt egy bizottság választatott. Kérjük is a bizottságot, minél hamarabb a táncmulatságot rendezni.

Békés, 1885 (4. évfolyam, 1-52. szám) 1885-10-11 / 41. szám

...Ellenben dicséretes rendet találtam a Szent- Andrássy István által vezetett s kezelt községi gyámpénztárnál. Ugyanezen községben, a vasút felé vezető megyei kőút mentén **Horváth János** postamester s megyebizottsági tag buzgólkodása következtében közadakozásból 52 db. utcai lámpás állíttatott fel.

Békésmegyei közlöny, 1886 (13. évfolyam) január-december • 3-103. szám 1886-05-16 / 39.

— Békés vármegye központi választmánya f. év május hó 4-én tartotta ez évi első ülését, a melyen az összeíró küldöttségek következőkép alakították meg :

1. A gyomai Választó kerületben:

a) gyoma, endrőd, kondorosi alkerületben, elnök: Máday Aladár, gyomai lakos, tagok : ifj. Kalocsa Lajos gyomai és Varga P. József endrődi lakosok,

b) Szeghalom, k.-ladány, f.-gyarmat, vésztői alkerületben, elnök: Kiss Ferencz gyógyszerész, szeghalmi, tagok Szekeres Sándor k.-ladányi, Kardos Ferencz szeghalmi lakosok,

c) m.-berény, k.-tarcsa, dobozgerlapósteleki alkerületben elnök: **Horváth János** postamester m. berényi, tagok Varga Antal (volt bíró) k.-tarcsai Aszalai Gyula dobozi lakosok.

Békésmegyei közlöny, 1886 (13. évfolyam) január-december • 3-103. szám 1886-06-24 / 50.

Temetés.

Folyó hó 21-én délután 4 órakor tették örök-nyugalomra Mezőberényben **Horváth János** postamester úr egyetlen fiúgyermekét: Gyulát. Az alig másfél éves kedves kis fiú ravatalát az őszinte fájdalom és igaz részvét környezte nemcsak a nagyszámú rokonság, de egy, helybeliek és vidékiekből álló impozáns közönség részéről is. A kis koporsót tömördek koszorú borította, melyek közül kitűntek a bánatos szülőké, a testvéreké, a közelebbi rokonoké s néhány ismerőse stb. A gyászszertartást tiszt, Ötrebán Tódor békési gör. kel. lelkész úr végezte a gyász-udvaron, mely után hosszú kocsi-soron kísérték ki a drága terhet a résztvevők a magyar végen levő görög keletiek temetőjébe. Itt egy rövid áldás után átadatott az anyaföldnek. — Az ártatlan testnek legyenek a hantok könnyűek; a fájó szülei szívekre pedig, küldjön gyógy balzsamot a vigasztalásnak istene!

Békés, 1894 (13. évfolyam, 1-52. szám) 1894-08-19 / 33. szám

Mező-Berényben **Horváth János** postamester kárára e hó 5-én éjjeli 11 órakor, eddig még ki nem deríthető okból, — meggyulladt egy 15 öl hosszú, 1500 keresztből álló búzakazal, mely másnap délután 1-ig égett. A kár 5000 forintra rúg. biztosítva nem volt,

Békés, 1898. 01. 30.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/Bekes_1898/?query=h%C3%ADd%20mez%C5%91ber%C3%A9ny&pg=21&layout=s

A mezőberényi híd.

Mezőberényből egy küldöttség tisztelgett Vörös László kereskedelemügyi államtitkár és Abonyi Emil osztálytanácsos előtt a végett, hogy a minisztert felkérjék arra, hogy a vármegyének a berényi körös hídra vonatkozó határozatát hagyja helyben. A községnek 30, 000 frt-tal kellene a híd, építési költségeihez járulni. A küldöttséget, melynek tagjai Szekeres András bíró, **Horváth János**, Mucsy Mihály és Kraisz Adám községi képviselők voltak, az államtitkár szívesen fogadta s megígérte kérelmük teljesítését.

Békésmegyei közlöny, 1898 (25. évfolyam) július-december • 53-96. szám 1898-10-16 / 83. szám

A teljesen szűknek bizonyult hivatali helyiségek kibővítése, és egyes hivataloknak mikénti elhelyezésére az elől járáság előterjesztést tesz. Ennek kapcsán **Horváth János** előadja, hogy egy új községháza építését a képviselőtestület hosszabb időre nem halaszthatja, mert a folytonos foldozgatás a községnek rendkívül sokba kerül és az előállott hiányokat pótolni kellően még sem tudja, azért indítványozza, hogy utasítsa a képviselőtestület az előljárárságot, hogy az új községháza építését a legközelebb tartandó közgyűlés tárgysorozata közzé vegye fel. Ezen indítványt a képviselőtestület egyhangúan magáévá tette,

Békés, 1899 (31. évfolyam, 3-53. szám) 1899-01-15 / 3. szám

Petőfi ünnepély Mező-Berényben.

Az ezredéves emlékünnepek óta nem volt mozgalom, a melyen a magyar nemzeti génusz oly lelkesen nyilatkozott volna meg, mint a Petőfi ünnepélyen...

...Az érkező főispánt és a vendégeket az ünnepélyt rendező bizottság elnöke Horváth János fogadta, kifejezést adva a berényiek szívét elfoglalva tartó azon általános örömnél, hogy a békésmegyei közművelődési egyesület hazafias ünnepélyét Mező-Berényben rendezi...

Mező-Berény község részéről Mucsy Mihály ajánlotta fel a nemzeti szín szalagos koszorút. — Abafi-Aigner Lajos szép beszéd kíséretében nyújtotta át a Petőfi-társaság díszes koszorúját, míg a helyi rendező bizottság részéről Horváth János áldozott Petőfi emlékezetének...

Központi Értesítő, 1899 (24. évfolyam) 1899-06-25 / 53. szám

Gyulai törvényszék 1899. június 11. 3592. sz. 232/1

Mezőberény községi hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja,

Ama körülmény, hogy az 1899. évi április hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésen az alapszabályok 5-ik §-át módosították a mely módosítás értelmében az alaptőke 1750 drb egyenkint 25 frt névértékű bemutatóra szóló elsőbbségi részvényből álló 43750 frtra szállítottatott le — bejegyeztetik.

Főtelep Mezőberény

Horváth János : dr. Kovács László, Mucsi Mihály, ifjú Haász Ádám, Hoffmann Mihály, H. Braun Ádám, Szilágyi Demeter, S. Braun Ádám. A cégjegyzés együttesen történik.

(Lásd 1899. évf. 47 számát.)

Ez a szövetkezet az 1899. évi márczius hó 12-én tartott alakuló közgyűlés által elfogadott alapszabályok szerint, az 1898. évi XXIII. törv.cikk értelmében alakult és az Országos központi hitelszövetkezet tagjai közé belépett. Célja tagjainak anyagi helyzetét javítani az által, hogy hiteligényeik kielégítését elősegíti és őket takarékosagra és pontosságra buzdítja. Tartama 25 év, ez azonban a közgyűlés határozatával meghosszabbítható. A cégjegyzés akként történik, hogy az igazgatóságnak legalább két tagja a céghez aláírását csatolja. Az igazgatóság a közgyűlés által három évre választott 8, és az Országos központ által kinevezett egy, összesen 9 tagból áll. Az alakuló közgyűlésen igazgatósági tagokká dr. Kovács László ügyvéd, Mucsi Mihály községi jegyző, ifj. Haász Ádám építőmester, Hoffmann Mihály, Winter Mihály, H. Braun Ádám, S. Braun Ádám földbirtokosok és Szilágyi Demeter kéményseprő, mindnyájan mezőberényi lakosok választottak meg; az országos központ pedig Horváth János mezőberényi lakos, postamestert nevezte ki.

A tagok a szövetkezet kötelezettségeiért üzletrészüik névértékének ötszörös összegéig felelősek.

A szövetkezet hirdetményei a Budapesten megjelenő „Országos központi hitelszövetkezeti értesítő” című lapban és a községben szokásos módon

tétetnek közzé.

Okmánytár száma 58.

Békésmegyei közlöny, 1902 (29. évfolyam) január-június • 1-52. szám 1902-03-06 / 19. szám

— **Mezőberényi sorsjegyek.**

A postamesterek és kiadók sorsjátékának húzása kedden volt Mezőberényben a városháza dísztermében. A politikai hatóságot Kratochvill Gyula békési közigazgató mellett Popovics Szilveszter főszolgabíró, a lottóigazgatóságot Reinholz Adám képviselte. Megjelentek még Kovács Lajos, Mikola Károly, Horváth János postamesterek. Előtte való napon elhelyezték a számokat s hármassal pecsételték le a szerencsekereket. A húzás eredményét nemsokára közzéteszik.

Békésvármegye Hivatalos Lapja 1898-1949 Hivatalos Közlemények, 1902. január-december (5. évfolyam, 1-52. szám) 1902-05-01

Népnevelési bizottság.

(1876. XXVIII. t.-cz. 8. §.) Megbízatusuk lejár 1907. év végén.

1. Főispán, elnök
2. Gróf Ferencz Gyula
3. Keller Imre Gyula
4. Dombi Lajos
5. Abafi János
6. Piánk Alajos
7. Mikolay Mihály Szarvas
8. Szeberényi Lajos Békéscsaba
9. Dr. Fábry Sándor Gyula
10. Horváth János Mezőberény
11. Ifj. Jeszenszky Károly

Békésvármegye Hivatalos Lapja 1898-1949

Hivatalos Közlemények, 1902. január-december (5. évfolyam, 1-52. szám) 1902-05-01 / 18. szám

1. A vármegyei állandó választmány tagjai.

(1886. XX. t.-ez. 48. §.) Megbízatusa lejár 1904. decz. 31.

Főispán-elnök : dr. Lukács György

1. Dr. Fábry Sándor Gyula, h. elnök
2. Dr. Bodoky Zoltán vármegyei főjegyző Gyula
3. Dr. Hajnal István Békés
4. Dr. Márki János Gyula
5. Dr. Zöldy Géza Gyula

6. Ladics György Gyula, a közlekedési szakosztály elnöke
7. Dr. Daimel Sándor Gyula
8. Schröder Kornél Gyula
9. Schmidt József Gyula, a pénzügyi szakosztály elnöke
10. Yeres József Orosháza
11. Konkoly Jenő Békés
12. Haviár Dániel Szarvas
13. Fábry Károly Békéscsaba
14. Fejér Béla Békéscsaba
15. **Horváth János Mezőberény**
16. Beliczey Géza Békéscsaba
17. Deimel Lajos Gyula
18. Dr. Kovács László Mezőberény

Békésmegyei közlöny, 1902. 10. 19.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/BekesmegyeiKozlony_1902_2/?query=h%C3%ADd%20mez%C5%91ber%C3%A9ny&pg=198&layout=s

—Küldöttség a miniszternél.

Mezőberény községéből küldöttség járt a földművelésügyi miniszternél, azzal a kérelemmel, hogy rendelje el minél előbb a mezőberényi körösi híd építését, miután az már veszedelemmel fenyeget. A küldöttség tagjai voltak Kolozsi Endre első jegyző, Hoffman D. András bíró és **Horváth János**. A miniszter megígérte, hogy érdeklődni fog az ügy iránt s a lehetőséghez képest teljesíteni fogja Mezőberény község óhaját,

Békésmegyei közlöny, 1904 (31. évfolyam) január-június • 18-53. szám 1904-03-10 / 21. szám

A postamesterek mozgalma. Hierónymy Károly kereskedelmi miniszternél hétfőn tisztelgett a postamesterek és kiadók országos egyesületének küldöttsége átnyújtván a miniszternek egy kérvényt, amely a tavalyi közgyűlés határozatából a m. kir. postamesteri kar javadalmazási rend szerének új és megfelelő alapokra való helyezést kéri a kereskedelmi kormánytól. A küldöttséget **Horváth János** egyesületi elnök, mezőberényi postamester vezette, aki rövid vázlatát adta az írásban előterjesztett kérvénynek, felhíva a miniszter figyelmét arra a körülményre, hogy a mai javadalmazási rendszernek egyik legnagyobb hiánya az, hogy a postamesterek dacára annak, hogy ők kötelesek a hivatal számára helyiséget adni, semmiféle lakbérilletményben nem részesülnek. Ecsetelte továbbá a küldöttség szónoka a ma érvényes javadalmazási rendszerből folyó visszaosságokat, különösen azt, hogy ebben a rendszerben éppen a legtöbb munka részesül legkevesebb anyagi jutalomban az állam részéről. Hangsúlyozta a szónok az irodai és kézbesítési átalányok elégtelenségét, kérve végül, hogy a

postamesteri javadalmazás tervbe vett reformjánál az egyesületnek adassék mód és alkalom a kar óhajainak nyilvánítására. A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a postaintézetek körében nagy reformokat tervez. Megígérte egyben, hogy az előterjesztett kérvényt alapos tanulmány tárgyává teszi és a lehetőség szerint minden méltányos kérést mérlegel.

Békés, 1904. (36. évfolyam, 1-52. szám) 1904-10-16 / 42. szám

Esküvő. Hacskó Lajos mezőberényi gyógyszerész tulajdonos tegnap délután vezette oltárhoz Mezőberényben bájos menyasszonyát, Horváth Terézt, **Horváth János** postamester, megyebizottsági tag kedves leányát.

Békés, 1904. (36. évfolyam, 1-52. szám) 1904-12-18 / 51. szám

Törvényszéki csarnok.

Esküdtbírószági tagok az 1905. évben.

Lapunk Deczember negyediki számában a gyulai s csabai esküdtek névsorát közöltük; pótlólag közöljük most a vármegye többi községeiből kijelölt esküdtek jegyzékét.

Mezőberényből: Adamek Pál földmíves, Borgulya György földmíves, Hirschfeld Mór kereskedő, **Horváth János** nyug. postamester, Kollár János ügyvéd, dr. Kovács László ügyvéd, Kurländer Antal kereskedő, dr. Liszka Nándor ügyvéd, Madarász János földmíves, Vinter Mihály gőzmalom tulajdonos.

Békésmegyei közlöny, 1906 (33. évfolyam) január-június • 1-55. szám 1906-03-11 / 20. szám

A postamesterek fizetésrendezése.

A m. kir. postamesterek és kiadók orsz. egyesülete **Horváth János**, mezőberényi postamester elnöklete alatt látogatott igazgató-választmányiülést tartott annak megvitatása végett, hogy a postamesteri kar tervbe vett fizetés rendezésénél mily szempontok legyenek irányadók. A választmány egyhangúan abban állapodott meg, hogy jövőben a postamesteri járandóságok kiszabása történjék a végzett munka arányában s a csekélyebb forgalmú hivatalok részére bizonyos, a létfenntartáshoz szükséges fizetés állapíttassék meg. Niedermann Antal posta- és távíró segédtitkár előadó munkálatai és előterjesztése alapján megvitatta a választmány a javadalmazás kiszabásának kulcsával szolgáló munkaegység kimutatás tervezetét s elhatározta, hogy a posta és távíró vezérigazgatósághoz memorandum alakjában felterjesztést intéz, a melyben a fizetésrendezésen kívül a postamesteri képesítés ügyének megfelelő szabályozását is kéri. A memorandum elkészítésére hét tagú bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai lettek: **Horváth János** (elnök), Niedermann Vilmos (h. elnök), Matuss Lajos

(jegyző), Mikola Károly, Sebők Sándor (Békés), Szalay Ottó, Ghillányi Zsigmond. Szakelőadóul Niedermann Antalt kérte fel a választmány.

Békésmegyei közlöny, 1906 (33. évfolyam) július-december • 56-108. szám 1906-12-13 / 103.

— **Kitüntetett postamester.**

Harminckét esztendőös közszolgálatnak érdemeit jutalmazza az a királyi kitüntetés, amely **Horváth János** nyugalmazott mezőberényi postamesternek a koronás arany érdemkeresztet juttatja. Horváth János Mezőberény község társadalmi életében mindig jelentős szerepet játszott s közkedvelt egyéniségével sok barátot s még több tisztelőt szerzett magának. A kitüntetett postamesternek ünnepélyes keretek között fogják átnyújtani a királyi elismerésnek értékes jelét.

Békés, 1906. (38. évfolyam, 1-52. szám) 1906-12-30 / 52. szám

Megyegyűlés.

Megemlékezett **Horváth János** mezőberényi törvényhatósági bizottsági tagnak a kitüntetéséről s részvétellel szólott Vangyel Sándor elhunytáról, a ki egyik legérdemesebb, buzgó s egyik legrégibb tisztviselője volt a vármegyének.

Békés, 1907. (39. évfolyam, 1-52. szám) 1907-01-20 / 3. szám

Ünnepelt postamester. (1907)

Szép ünnepség keretében nyújtotta át Fábry Sándor főispán **Horváth János** nyugalmazott postamesternek, a postamesteri egyesület elnökének az arany érdemkeresztet, melynek adományozásával **Horváth János** külső elismerését kapta buzgó közéleti tevékenységének és annak az odaadó munkásságának, melyet közel negyed- század óta a postamesteri kar egyesületének élén kifejtett. Mezőberény képviselőtestületének díszközgyűlésén folyt le a lélekemelő ünnepély, melyet délben 200 terítékű lakoma követett, melyen Békésvármegye számos előkelősége vett részt.

Békésmegyei közlöny, 1907 (34. évfolyam) július-december • 52-101. szám 1907-10-10 / 80.

Tizenöt bűnügy.

A gyulai királyi törvényszék, mint esküdtbíróóság előtt november hóban veszik kezdetüket a tárgyalások. Ennek az utolsó negyedévi ciklusnak polgárbíráit vasárnap sorsolták ki. A kisorsoló-bizottság elnöke dr. Nóvák Kamill kúriai bíró, törvényszéki elnök volt, tagjai pedig V.Szakmári Arisztid és Hubay Lajos voltak.

A jegyzőkönyvet Tar Dezső vezette.

Rendes esküdteknek kisorsoltattak:

Mezőberényből: **Horváth János** postamester, dr, **Liszka Nándor** ügyvéd és **Klein Miksa** alkusz.

Békés, 1907. (39. évfolyam, 1-52. szám) 1907-10-13 / 41. szám

A József kir. herczeg szanatórium által tartott és Gyula városnak igaz büszkeségét képező, impozáns közgyűlés alkalmával közeli s messze vidékről bejelentett igazán kedves vendégeink névsorát egyébiránt a következőkben adjuk:

Dr. Alföldy Lajosné, Baja.

Almády Géza, v. tanácsnok, a főváros képviselőjében, Budapest.

Babarczy Schwartz Ottó, udvari tanácsos, Budapest.

Barabás Béla, országgyűlési képviselő, Budapest.

Dr. Barsi Jenő, orvos, Budapest.

Dr. Basch Imre, orvos, Budapest.

Bayer Béláné, főmérnök neje, Budapest.

Bayer L. Józsefné, bizottsági elnöknő, Zombolya.

Dr. Berényi Károly, Mezőberény.

Dr. Berthóty István, főszolgabíró, Orosháza. Berthóty Istvánné, Orosháza.

Dr. Berthóty Károly, Orosháza.

Birkássné Szuchich Adrienne, ügyvéd neje, Szabadka.

Dr. Biró László, Köröstarcsa.

Bródy Sándor, író, Budapest.

Bruck Leó, Ujszivác.

Cselleng Jenőné, Endrőd.

Dr. Dirner Gusztáv, egyetemi tanár, Budapest. Drexler Béla, egyesületi alelnök,

Budapest. Dvorák Ede, műépítész, Budapest.

Eimann Károlyné, bizottsági elnöknő, Ujszivác Ettel Annuska, Kiskunmajsa.

Ettel Gyuláné, Kiskunmajsa.

Eellner Sándor, műépítész, Budapest.

Dr. Fenyves Albert, Munkács,

özü. Fischer Lipótné, Léva.

Friedmann Mórné, Békéscsaba.

Dr. Fülöpp Béla, alelnök, Temesvár.

Galloovich Jenő, D. M. K. E. főtitkár, Szeged.

Gescheit Márk, Zólyombrezó.

Gescheit Márkné, Zólyombrezó.

Geseheit Márkné leánya, Zólyombrezó.

Gilányi Zsigmond, Malaczka.

Gilányi Zsigmondné, Malaczka.
 Glaczi Antal, főispán, a Nagyvárad városi Tüdővész E. V. E. elnöke vezetésével
 egy küldöttség, Nagyvárad.
 Glöckner Anna, Ujszivác.
 Dr. Hajnal Albert, Ókigyós.
 K. Halász Mária, Szóláca, Kiskunmajsa.
 Hállay Ferenczné, min. tanácsosné, Budapest.
 Halmi Ella, Kassa.
 Halmi Hedvig, Kassa.
 Dr. Hantz Mihály, m. főorvos, Brassó.
 Özv. Hennefeld Mórné, Kassa.
 Horváth János, Mezőberény.
 Horváth Jánosné, Mezőberény.
 Horváth Margit, Mezőberény.
 Horváth Mariska, Ujszivác.
 Horváth Zsigmond, kir. tanácsos, Budapest.
 Horváth Zsigmondné, Budapest.
 Dr. Imre József, Budapest.
 Dr. Institoris István, m. főorvos, Arad.
 Jankó Ferencz, k. biró, Orosháza.
 Fajzel, szolgabíró, Ujszivác.
 Joanovich Sándor, alispán, Temesvár.
 Kabdebó Gergely, főispán, a Délvidéki tüdő- vészellenes szövetség elnöke,
 Temesvár.

Békés, 1908. (40. évfolyam, 1-52. szám) 1908-06-21 / 25. szám

Új pénzügyintézet.

A mezőberényi hitelszövetkezet több heti tárgyalások után, melyről már két
 ízben megemlékeztünk, múlt vasárnap a békéscsabai takarékpénztár égisze alatt
 takarékpénztárrá alakult át. **Horváth János** nyitotta meg a gyűlést. Ismertette
 pár szóval az összejövetel célját, mely után határozatképesnek jelentette ki a
 közgyűlést. Vezér- igazgatóul Kis Mártont, ügyészszó dr. Grünwald Dezső
 mezőberényi ügyvédet választották meg. Konstatálta Horváth, hogy egyelőre
 250 ezer kor. alaptőkéje lesz az új pénzügyintézetnek s hogy a jegyzett 5000 darab
 á 50 koronás részvényből 2000 darabot; a békéscsabai takarékpénztár egyesület
 vett át. Hosszabb és behatóbb vita indult meg az alapszabályok ismertetése
 körül, de végezetül több-kevesebb módosítással mégis elfogadta azt a közgyűlés.
 Megalakult később az igazgatóság és felügyelő-bizottság is, Igazgatósági tagok
 lettek: **Horváth János**, Bacsó Péter, Bartholf Márton, Hoffmann Ádám, Klein
 Miksa, Litaufszky Pál, László Sándor, Pajdán János. Piltz József, dr. Kerényi Soma

és Havas Mór. A felügyelő-bizottság így alakult meg: Pilosof János, Wolf Pál, Fehér Pál, ifj. Wallner János, Kovács L. Mihály, Bohnert József. Póttag: Hirschfeld Móricz. Az új pénzügyi intézet „Mezőberényi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság” címmel július közepén kezdi meg működését.

Békésmegyei közlöny, 1908 (35. évfolyam) július-december • 53-105. szám 1908-11-12 / 91.

Halálozás.

Egy tevékeny és munkás férfiú életét, ki különösen Mezőberény közügyeiért sokat fáradt, oltotta ki a halál hétfőn hajnalban. Az elhunyt **Horváth János**, kinek a közügy terén szerzett érdemeit a király az arany érdemkeresztrel jutalmazta. A megboldogult a Magyar Királyi Postamesterek és Kiadók Országos Egyesületének elnöke és Nyugdíj- Egyesületének alelnöke, Békésvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, községi képviselő, a Mezőberényi Gazdasági Takarékpénztár elnökgazgatója, a Mezőberényi Kaszinó elnöke s a Mezőberényi Gazdakör elnöke is volt, dacára évek óta tartó betegségének, kötelességének híven megfelelt. A jó férjet, apát, nagyapát, sógort, ki 63 évet élt, siratja felesége, szül. Megele Mária, gyermekei: Horváth Margit, Horváth Teréz, férj. Hacskó Lajosné, továbbá Hacskó Lajos veje, Hacskó János, Hacskó Marianna unokái, Megele Béláné, szül. Vetsey Erzsébet, Megele Gyuláné, szül. Gerzsely Hedvig sógornői, Megele Béla, Megele Gyula, Megele Géza sógorai. Temetése Mezőberény közönségének óriási részvéte mellett ment végbe.

Békés, 1908. (40. évfolyam, 1-52. szám) 1908-11-15 / 46. szám

Horváth János a vármegyei közéletnek egyik érdemes, derék munkása dőlt ki az élők sorából. **Horváth János** mezőberényi postamester, a vármegye törvényhatósági bizottságának évtizedek óta agilis, befolyásos tagja, Mezőberény község közügyeinek vezéralakja folyó hó 9-én 63 éves korában meghalt. — A boldogult derék ember régóta betegeskedett már, de halála mégis váratlanul következett be s megdöbbenéssel vegyes őszinte mély részvétet kelt igen széles körökben. **Horváth János** alapítója s egyben elnöke volt a magyar kir. Postamesterek és kiadók országos egyesületének s e minőségében rendkívüli munkásságot fejtett ki s nagy érdemeket szerzett. A köz és társadalmi élet terén szerzett igaz érdemei méltánylásul Őfelsége az arany érdemkeresztel tüntette ki, mely kitüntetés alkalmából meg érdemelt nagy ovációban részesült polgártársai s tisztelői köréből. Halála fájdalmasan sújtja özvegyét, akivel 36 évig élt boldog családi életet, két leányát és kiterjedt széles körű rokonságot. Vég- tisztessége szerdán délután volt Mezőberény és vidéke közönségének impozáns részvéte mellett. A halálesetről kiadott családi gyászjelentés a következő: özvegy Horváth Jánosné Megele Mária, Horváth Margit és Hacskó Lajosné Horváth Teréz az egész rokonság nevében is, fájdalomtól megtört

szívvel, de az Isten bölcs akaratában való megnyugvással tudatják, hogy szeretett férje, illetve felejtethetetlen édes atyjuk Horváth János, az arany érdemkereszt tulajdonosa, a Magyar Királyi Postamesterek és Kiadók Orsz. Egyesületének elnöke és a Nyugdíj-egyesületének alelnöke, Békésvármegye Törvényhatósági Bizottságának tagja, községi képviselő, a Mezőberényi Gazdasági Takarékpénztár elnökgazgatója, a Mezőberényi Úri Casino elnöke, a Mezőberényi Gazdakör elnöke stb., életének 63-ik, boldog házasságának 36-ik évében f. hó 9-én reggeli 4 órakor az Urban csendesen elhunyt. A megboldogult földi maradványai november hó 10-én d. u. 3 órakor fognak a gyászháznál a gör. keleti egyház szertartása szerint beszenteltetni és a mezőberényi gör. kel. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Kelt Mezőberényben, 1908. nov. 9-én. Az örök világosság fényeskedjék neki! Hacskó Lajos veje, Hacskó János, Hacskó Marianna unokái, Megele Béla, Megele Gyula, Megele Géza sógorai, Megele Béláné Vetsey Erzsébet, Megele Gyuláné Gerzsely Hedvig sógornői.

Békés, 1909. (41. évfolyam, 1-52. szám) 1909-01-10 / 2. szám

A mezőberényi gazdakör folyó hó 6-án este 6 órakor Winter Adám községi bíró, gazdaköri elnök elnöklete alatt házfelavatási díszgyűlést tartott. A díszgyűlés a Himnusz éneklésével vette kezdetét, amit Winter Adám elnök lelkes megnyitója követett. Wallner János tanító, gazdaköri jegyző a gazdakör 15 éves történetét ismertette élvezetes, tanulságos előadásban. A nagy tetszést keltő felolvasást az elnöki zárszó és a Szózat eléneklése követte. A díszgyűlés után társasvacsorát rendezett a gazdakör, amelyen mintegy 150 tag és a köröstarcsai gazdakör küldöttsége vett részt. A közvacsorán Hubert Károly köröstarcsai állatorvos a tarcsai küldöttség nevében üdvözölte az ünnepelt egyesületet. Kolozsy Endre mezőberényi főjegyző a gazdasági viszonyok, Jeszenszky Károly ev. lelkész a gazdakör közelmúltban elhalt érdemes elnöke, Horváth János postamesterről tartott kegyelettel emlékező, lelkes beszédet. Winter Adám bíró és egyesületi elnök a járási tisztviselők Popovics Szilveszter, Baross Dezső és ifj. Jeszenszky Károly békési szolgabírákat éltette és sajnálatának adott kifejezést, hogy az előbbi érdemes két tisztviselő akadályoztatásuk miatt ünnepünkön nem jelenhetett meg. A felköszöntő beszédre ifj. Jeszenszky Károly tb. szolgabíró válaszolt. A barátságos közvacsora kellemes hangulatban éjfél utánig tartott.

Békésmegyei közlöny, 1909 (36. évfolyam) január-június • 1-51. szám 1909-04-18 / 31. szám

— Az ország postamestereinek kegyelete.

A magyar kir. postamesterek és kiadók egyesületének hosszú éveken át igen körültekintő és fáradhatatlan elnöke volt Horváth János, az elhunyt mezőberényi postamester. Az egyesület, az elhunyt emlékét megörökítendő, síremlékére gyűjtést indított, amely kegyeletes célra április 1-ig a tagok 884

koronát gyűjtötték. Az elnökség most utasította a síremlékbizottságot, hogy a síremlék megrendelése ügyében intézkedjék. A síremlék leleplezése nagyobb gyászünnepély keretében fog végbe menni.

Békés, 1909. (41. évfolyam, 1-52. szám) 1909-04-25 / 17. szám

A postamesterek országos szövetségének elnöke **Horváth János** mezőberényi postamester halála folytán, az elnöki szék üresen maradt. A jövő hónapban ül össze Budapesten a választó közgyűlés. Húsvétkor az egyesület választmánya Budapesten ülést tartott s az ország minden részéből össze- sereglett postamesterek bizalma megint egy békésmegyei postamestert tüntetett ki, illetve jelölt az elnöki székbe: Kovács Lajos gyomai postamester személyében. A közgyűlés május hó 16-án lesz Budapesten

Békés, 1909. (41. évfolyam, 1-52. szám) 1909-05-23 / 21. szám

A postamesterek országos szövetsége vasárnap tartotta évi közgyűlését Budapesten a városháza közgyűlési termében. E közgyűlés iránt nagy érdeklődést keltett az az esemény, hogy ekkor töltötték be **Horváth János** mezőberényi elhunyt postamester örökét, az elnöki székét. Egyhangú lelkesedéssel újból egy békésmegyei postamestert tüntettek ki a postások. Közfelkiáltással megválasztották elnökké Kovács Lajos gyomai postamestert. Az új elnök nagyhatású székfoglaló-beszédében a vidéki postásházak létesítését, a kiadó-kérdés rendezését, a szállítási átalányok kérdésének

Békés, 1909. (41. évfolyam, 1-52. szám) 1909-09-05 / 36. szám

Sírkőavatás.

A m. kir. Postamesterek és Kiadók Országos Egyesülete, volt elnökének, néhai **Horváth János** mezőberényi postamesternek síremléket állíttatott, melynek ünnepélyes átvétele szeptember 7-én délelőtt 11 órakor lesz Mezőberényben. Ezen utolsó ünnepélyre ismét összehozza a vezér emléke iránt táplált tisztelet és kegyelet a kartársakat. Az egyesület választmánya Budapestről szeptember 7-én, a reggeli vonattal indul, a többi kartárs részint hozzájuk csatlakozik, részint Mezőberénybe utazik. Az egyesület nevében az ünnepi beszédet Krisztinkovich József alelnök, sümegi postamester fogja tartani.

Békés, 1909. (41. évfolyam, 1-52. szám) 1909-09-12 / 37. szám

Sírkőavatás.

Kedden délelőtt Mezőberényben szép ünnepély keretében avatták fel **Horváth Jánosnak**, a Postamesterek Országos Szövetsége volt elnökének sírkövét. A fáradhatatlan, közéleti tevékenységű férfiú ünneplésén impozáns közönség jelent meg. Képviselve volt a Kereskedelmi Minisztérium Feledi József miniszteri tanácsossal, megjelentek azon kívül az ünnepélyen a budapesti posta vezérigazgatóság, a nagyváradai postaigazgatóság, a Postamesterek Országos Egyesülete, a Mezőberényi Gazdasági Takarékpénztár, a Mezőberényi Kaszinó és még számos intézmény képviselői. Az ünnepély délelőtt 11 órakor vette kezdetét. A felavató beszédet Krisztinkovics Béla, a Postamesterek Országos Egyletének alelnöke tartotta. Ezen kívül számos beszéd hangzott még el és számtalan szép koszorút helyeztek el mindazon egyesületek, melyeknek a megboldogult elnöke volt. A sírkő szép fekete márvány piramis, rajta a Postamesterek Országos Egyesülete meleg hangú dedikációjával.

Békésmegyei közlöny, 1929 (56. évfolyam) október-december • 141-166. szám 1929-11-24 / 156. szám

Negyedszázados postásjubileum a mezőberényi posta szép ünnepe. (A Közlöny eredeti tudósítása.)

Lélekemelő, kedves kis ünnepség folyt le Mezőberényben, ahol tisztelői, barátai és kollégái bensőséges, szeretetteljes ünneplésben részesítették **Horváth Margit** mezőberényi postamesternőt abból az alkalomból, hogy postamesteri működésének 25. évét betöltötte.

Az ünnepség a nagyvendéglőben folyt le, ahol az ünnepi vacsorán száz helybeli és harminc vidéki vendég vett részt, többek között a postaigazgatóság részéről Lánczy Ferenc titkár és Kapala Gyula dr. fogalmazó, a Postamesterek Országos Egyesülete részéről Wagner Richárd gödöllői főpostamester, valamint a környékbeli posták és a község vezetőségének képviselői.

A jubilánst az évforduló alkalmából a kereskedelmi miniszter elismerő levéllel, a szegedi postaigazgatóság pedig köszönőirattal tüntette ki, azért a fárasztó, felelősségteljes és hasznos munkáért, amit a posztján negyedszázad óta végzett, és amely miatt — páratlanul előzékeny és szolgálatkész modorát is hozzászámítva — nagy népszerűségre és osztatlan szeretetre tett szert a községben.

A díszvacsorán az ünnepi beszédet Lánczy Ferenc postatitkár tartotta, aki felsorakoztatta a jubiláns temérdek, elévülhetetlen érdemét. A község népe nevében Piltz Mihály főjegyző, az ismerősök nevében pedig Gáspár István plébános mondott beszédet. Ezen kívül felolvasták a rengeteg táviratot és levelet, amelyet a jubiláns üdvözlésül kapott, a sok-sok virágkosárral és

emléktárggyal egyetemben.

A díszvacsora résztvevői ezután a késő éjjeli órákig maradtak együtt a legkellemesebb hangulatban.

<http://tuzoltoszovetseg.hu/hirek/582-125-eves-a-mezobereny-ote>

A 125. évforduló alkalmából a művelődési központban ünnepséget rendeztek. Halász József, a Mezőberényi Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöke kiemelte, a szervezet elődjét 1893-ban alapították, aminek mozgatórugója **Horváth János** postamester volt. Akkoriban több nagy tűzvész is pusztított a településen, a legtöbb ház nádfedésű volt, miközben a lakosság jelentős része állattartással foglalkozott, aminek velejárója volt a száraz szalma és széna. Így különösen fontos volt a biztonság. A szervezet több átalakuláson ment keresztül, 1930-ban pedig a község jelentős anyagi támogatásának köszönhetően a vármegye talán legjobb felszerelt és legjobban képzett tűzoltó csapata volt.

Pár újságcikk az általa mezőberényi központtal szervezett országos sorsjegyekről.

Békésmegyei közlöny, 1901-08-18

— Sorsjegyek Mezőberényben.

A postamesterek országos egyesülete saját menedékházának és nyugdíj-egyesületének javára nemsokára forgalomba hozza sorsjegyeit.

A központi iroda és sorsjegyetkezelőség

Mezőberényben lesz, az egyesület elnökségén. A nyeremények fényes ékszerek, értéktárgyak lesznek s a nagyközönség remélhetőleg nem is fog elzárkózni a sorsjegy vételtől, tekintettel a jótékony célra.

Békésmegyei közlöny, 1901-10-17

— Mezőberényi sorsjegyek.

A magyar postamesterek és kiadók egyesülete engedélyt kapott sorsjáték rendezésére, melynek tiszta jövedelmét menedékház és nevelőintézet felállítására fordítják. A sorsjátéknak Mezőberényben székelő intézősége már kibocsátotta a sorsjegyeket. A közönség nagyban vásárolja is. A húzás a jövő év januárjában lesz a mezőberényi új községháza nagytermében.

Békésmegyei közlöny, 1902-03-02

— *Mezőberényi sorsjegyek.*

A magyarországi postamesterek és kiadók sorsjátékának húzása kedden lesz a sorsjegykezelőség székhelyén, Mezőberényben. A húzás az új városháza nagytermében folyik le hatósági közegek jelenlétében.

Békésmegyei közlöny, 1902-03-06

— *Mezőberényi sorsjegyek.*

A postamesterek és kiadók sorsjátékának húzása kedden volt Mezőberényben a városháza dísztermében, A politikai hatóságot Kratochvill Gyula békési községgyűző mellett Popovics Szilveszter főszolgabíró, a lottóigazgatóságot Reinholz Adám képviselte. Megjelentek még Kovács Lajos, Mikola Károly, Horváth János postamesterek. Előtte való napon elhelyezték a számokat, s hármas pecséttel lezárták a szerencsekereket. A húzás eredményét nemsokára közzéteszik.

Békésmegyei közlöny, 1902-03-09

— *Mezőberényi sorsjegyek.*

Mint múlt számunkban írtuk, a postamesterek által menedékházak és nevelőintézetük javára rendezett sorsjátéknak húzását kedden tartották meg Mezőberényben a járási főszolgabíró és a királyi községgyűző ellenőrzésével. A főnyereményt, mely egy 10.000 korona értékű briliáns ékszer-garnitúra, a 45719 szám. A második nyereményt (18 személyre való ezüst evőkészlet, értéke 2000 korona, a 25166 szám. A harmadik nyereményt (egy pár nagy hétágú ezüst gyertyatartó, értéke 1000 korona) a 79465 szám, a negyedik nyereményt (gyémánttal kirakott arany női óra, értéke 500 korona) a 20 100 szám, az ötödik nyereményt (egy briliántos férfi gyűrű, értéke 500 korona) a 41077 szám nyerte. A 29184, 57913, 53269, 9696, 5217, számok egyenkint 100 korona értékű tárgyakat nyertek, a 35576, 65950, 93864, 37816, 36668, 18487, 36966, 82778, 24892, és a 8629 számok egyenkint 50 korona értékű tárgyakat nyertek. A kisebb nyereményről hiteles nyereményjegyzéket fognak készíteni. Az egyesület a megmaradt sorsjegyeivel egyetlen egy nagyobb nyereményt sem nyert. A második nyereményt a Békésmegyei Takarékpénztárhoz küldött sorsjegyek egyike nyerte meg; azonban az intézet azokat nem tartotta meg. Különben panaszos levélben írja nekünk a sorsjegykezelőség, hogy egyetlenegy megyebeli pénzügyintézet sem tartotta meg a részére elküldött sorsjegyeket, mindegyik visszaküldötte. Nemsokára meg lesz a végleges leszámolás s akkor ki fog tűnni, hogy a sorsjáték hozott-e jövedelmet a humánus célnak.

Békés, 1902 (34. évfolyam, 1-53. szám) 1902-07-20 / 29. szám

A m. kir. postamesterek és kiadók egyesülete a héten tartott közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel újból Horváth János mezőberényi postamestert választotta meg az egyesület elnökévé, a ki már több mint 25 év óta vezeti általános meglegedésre az egyelet ügyeit. A közgyűlés folyamán az elnök, jelentést tett az egyesület menedékházának és nevelő- intézetének alapja javára Mezőberényben rendezett tárgysorsjáték eredményéről, melynek hasznát, miután a végleges leszámolás még nem történt meg csak hozzávetőleges összegben állapította meg. A tiszta jövedelem mintegy 30, 000 koronára tehető.

És végül egy pár sor, Horváth János apósáról, akit talán példaképének tekinthetett, és követte őt a társadalmi elismertség ranglétráján. Sőt, tovább is jutott...

Békés, 1896 (15. évfolyam, 1-53. szám) 1896-07-19 / 29. szám

Megele Bertalan.

A régi jó patriarchális társadalmi élet tipikus, idealizált alakja volt, követésre méltó példánykép és őszinte tisztelet tárgya a jelen nemzedék előtt. Munkálkodása alig terjedt túl Mező- Berény község határán, melynek 46 éven át volt lakosa, de annál áldásosabb és eredményeiben annál gazdagabb volt. A szeretetteljes családi élet, az igaz magyar vendégszeretet, mit házában felleltek, a tapasztalt gazda tanácsa, melyből mindig és mindenki részére jó szívvel, tapintattal a legjobbat adta, körébe vonta az egész vármegye és a vidék minden rendű és rangú lakosait úgy, hogy a Megele- ház egész a legutóbbi évekig, midőn háztartását beszüntette, nem hiába állott nyitva a jó barátok részére, — vendég vendéget váltott fel benne. És a messze tájon híres Bertalan napokon mind egybegyűltek a gyermek, testvér, rokon és jó barát, vonzalmuknak kifejezést adandók, s míg a fiatalság mulatságától visszhangzott a „nagyház”, a komolyabbak nem egy vitális gazdasági vagy más fontos kérdést vitattak meg és döntöttek el ott. Megele Bertalan 1850 óta volt lakosa Mezőberény községnek, mint a báró Wenckheim család kasznárja, s később midőn a főúri család összes e környékbeli birtokait az ő vezetésére bízta, mindig megmaradt ő a köznép előtt „kasznár urnák” és „kedves bátyámnak” ismerői előtt. Gazda volt testestül-lelkes- től, de azért a gyorsan fejlődő Mezőberény község egész története szoros kapcsolatban áll az ő nevével és működésével. Nincs a községben egyesület vagy intézmény, mely felállítását vagy megerősödését nem az ő buzgólkodásának köszönhetné. A községi képviselőtestületben szava döntő súllyal

bírt, a mezőberényi egyházközség, melynek számos éveken át világi elnöke volt, az utóbbi években csinos templom, iskola, tanítói és paplakokkal gazdagodott, amelyek létesítésében az ő közreműködésének nem kis része volt. Alapítója és elnökgazgatója volt a mezőberényi népbanknak, mely később takarékpénztárrá alakult át; alapítója és számos éveken át elnöke, majd tiszteletbeli tagja a mezőberényi casinonak. Részt vett a mezőberényi gőzmalom részvénytársaságnak alakításában és annak 18 éven át volt számadó igazgatója. És bár ezeken kívül még, mint vármegyei törvényhatósági bizottság, és a békésmegyei gazdasági egyesület választmányának tagja, üdvös törekvésben és jótekonyságában fáradhatatlan volt. Ő egész életében mindig a munkások legszerényebbje maradt, egyéniségét előtérbe nem tolt, véleményét — bár küzdött a jóért — másokra ráerőszakolni nem akarta és másoknak engedte át a tért, hol a dicséretben és elismerésben neki lett volna legtöbb joga részesülni Midőn gazdatiszti állásából nyugalomba vonult, saját gazdaságának szentelte életét, és mint szenvedélyes kertész, reggeltől estig folyton dolgozott a legutóbbi időkig. De a test és lélek kifáradt és napról-napja gyengülve e hó 15-én Megele Bertalan elhunyt, halálával gyászba borítva a rokon Megele, Horváth, Hegedűs, Bertóthy és Vecsey családokat és a számtalan ismerőst és barátot. — A megdicsőült tetemét folyó hó 17-én adták át az anyaföldnek, melynek egész életén át hivatott művelője volt. A végtisztességet megadni a nagy munkaidő dacára százával jött a munkás nép, mely nem gazdát, de jótevő gondozóját ismerte benne, ott voltak gyermekei és rokonai teljes számmal és a vármegye minden részéből összesereglett a jó barát, kiket életében személyisége varázssával bilincselte magához. A díszes ravatalt tömérdek koszorú bontotta. Koszorúkat küldtek: Béla és családja — a legjobb apának; Gyula övéivel — áldja emlékedet; Mari és szerettei — örökké áldanak; Róza és övéi a drága apa és nagyapának. Géza — felejthetetlen atyjának. A Berthóty család — szeretett nagybátyjuknak; Megele Istvánné leányával és az egri rokonok — a felejthetetlen Bertus bácsinak; Felejthetetlen rokonának és barátjának — szeretetű és tisztelete jeléül a Vecsey család; Az igaz násznak — özv. Hegedűs Mihályné. A munkás polgár és képviselőnek — Mezőberény község. A mezőberényi Casino — Megele Bertalan tiszteletbeli tagjának. Volt elnökgazgatójának tisztelete jeléül — a mezőberényi takarékpénztár igazgatósága. A mezőberényi gőzmalom részvénytársaság tisztelete jeléül — 18 évig volt számadó igazgatójának. A mezőberényi vadásztársaság — a jó vadásztársnak. Hálás tisztelete jeléül — Thury László és családja. A felejthetetlen barátoknak — a Haty család, őszinte tisztelete jeléül — Lux Gyula és családja. Tisztelete jeléül — özv. Buday Józsefné; Megele József, özv. Szakáll Antalné, Kratochwill Gyula, özv. Rózsa Kálmánné és még számosan. A temetésen Apostol Ubald pápai kamarás, plébánus czelebrált díszes segédlettel, az egyházi énekeket Takácsy Lajos kántor adta elő. A mezőberényi daloskor

pedig a halottas háznál és a temetőben is egy-egy gyászdalt énekelt. Az óriási közönség soraiban a községi egyleteken és lakosokon kívül ott láttuk:

Szabó János esperest, Chilkó László, Krisztik és Kny Antal plébánusokat, báró Wenckheim Jánost, a vidék összes gazdatisztjeit, Pfeiffer Antalt, Janisovits Emilt, Zlinszky Istvánt, Sohár Kálmánt, dr.

Hajnal Istvánt, Sulucz Sándort, Reck Gézát és még igen sokakat az elhunyt barátai és tisztelői közül.

A temetést Sál József gyulai temetkezési intézete szokott pontossággal végezte. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak összes rokonaink nevében is mély fájdalommal jelentjük a felejthetetlen jó apa, nagyapa, após és rokon Megele Bertalan nyugalmazott uradalmi kasznárnak folyó hó 15-én délután 3 órakor, életének 75-ik évében a haldoklók szentségének felvétele után végelgyengülésben történt csendes kimúltát. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 17-én délután 3 órakor fognak a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. — Az engesztelő szent mise áldozat pedig ugyanaz nap délelőtt 9 órakor fog az egek Urának

bemutattatni. Mező-Berény, július hó 15. Gyermekai: Megele Béla, Megele Gyula, Megele Mária Horváth Jánosné, Megele Róza Hegedűs Mihályné, Megele Géza; vejei: Horváth János, Hegedűs Mihály; menyei: Vecsey Erzsiké Megele Béláné, Gerzselyi Hedvig Megele Gyuláné; unokái: Megele Erzsiké, Megele László, Megele Margit, Megele Ilona, Megele Béla, Megele Ödön, Megele Giziké, Megele Irma, Horváth Margit, Horvát Teréz, Hegedűs Béla, Hegedűs Mariska, Hegedűs Ilonka, Hegedűs Rózsika, Hegedűs Károly.

Az örök világosság fényeskedjék neki

7. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett.

Írhatnék indoklást, de felesleges. Álljon itt indoklásként az, amit Bonyhay Mihály már megfogalmazott az 1934-ben megjelent „Mezőberény monográfiája” c. műben. Ebben kifejtette Horváth János nagyszerűségét, a város és annak fejlődése iránti elkötelezettségét. Tevékenysége, - talán a két háború és a 45 utáni politikai berendeződés miatt - elfelejtődött, feledésbe merült.

Talán ha bekerül a Települési Értéktárba, nem vész a homályba az az ember, akinek fő szempont volt az életében a település felvirágoztatása, országos hírűvé tételéle.

Éppen ezért javaslom a Települési Értéktárba való fölvételét a **„Horváth János m.kir. postamester közéleti tevékenysége.”** c. javaslat alapján.

„Értékeink közül egyik legtevékenyebb férfiú, Horváth János volt, községünk első postamestere 1872-től 1905-ig.

Többször járt nála dr. Bartóky József, akkori főszolgabírónk, későbbi földművelésügyi államtitkár és valóságos belső titkos tanácsos., aki úgy jellemezte Horváth Jánost, hogy községünket túlszárnyaló, sokoldalú tehetség volt. Ő alapította Mezőberényben az első Békésmegyei Szövögyárat. Itt gyártották az állam részére, a szükséges dohánycsomagoló zsákokat, amelyeket eleinte, mint háziipari terméket szállítottak. Továbbá az első községi hitelszövetkezet is az ő alapítása volt., amely az 1908-ban bekövetkezett halálával szűnt meg. Az országos szövetkezeti vezérférfiakkal összeköttetésben állott. A mezőberényi millenniumi és az 1899.-ben rendezett Petőfi ünnepély megrendezésében ő vitte az irányító szerepet. A Mezőberényi Takarékpénztárnak igazgatósági tagja, a Postamesterek és kiadók Országos Egyesületének elnöke volt élete végéig. Ő tervezte a postások országos házának megépítését. Budapesten a „Magyar Postamesterek és postamesteri alkalmazottak országos nyugdíjgyűlésében”, mint első elnöküknek 1927. május havában leplezték le az arcképét, nagyrabecsülésük jeleként.

Gondnoka volt a helybeli polgári iskolának. Az óvodákat az ő kezdeményezésére szaporították. Ő szervezte a Gazdakört, melynek első elnöke volt. Ez a Gazdakör szervezte meg azután a Központi Fogyasztási Szövetkezetet. További érdeme, hogy életre hívta a Mezőberényi Tejszövetkezetet.

Sokoldalú munkásságán kívül, a múlt századvégén megszervezte a helybeli gazdákkal a büngödsdi- és fási uradalmat bérlő társaságot: az un. Büngödsdi Bérgazdaságot, amely birtokába vette Mezőberény azóta leégett legnagyobb gőzmalmát is. Horváth János tartotta össze és irányította ezt a bérlő társaságot egy évtizeden át, amely szép és eredményes gazdálkodást folytatott 1911.-ig. Közhasznú munkásságát legfelsőbb helyen is elismerték, aminek jutalma

képen I. Ferenc József király a koronás magyar érdemkeresztet adományozta neki.

Községünk sokat köszönhet társadalmi szervező és alkotó munkájának. Állandóan a község társadalmának előbbre vitelén dolgozott, míg a halál el nem szólította. Bár minél többen követnék az általa kijelölt utakat és folytatnák munkásságát Mezőberény fellendítésére. Megérdemelné, hogy utcát nevezzenek el róla, pl. a Zöldfa -utcát."

Bonyhay Mihály: Mezőberény monográfiája. 1934.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Bonyhai (Eiler) Mihály: Mezőberény monográfiája.(1934)

Mezőberény története 1-2. (1973)

<http://www.elodeink.pepi.co.hu/wp-content/uploads/2020/05/HorvathJ1.jpg>

<https://www.postamuzeum.hu/fototar-portrek>

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés m) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

1.) Melléklet.

Fotómelléklet.

Az a bizonyos sorsjegy... rajta Horváth János aláírása.

A posta épülete, és az előtte várakozó emberek. A Községháza még nem épült föl.

*A posta épülete,
előtte a már
fölépült Községháza.*

*Horváth János fiatal kori
fotója.*

<https://www.postamuzeum.hu/fototar-portrek>

Rendjel - a Ferenc József Rend Koronás Arany Érdemkeresztje

Véssett aljú, vörös zománcos, aranszegélyes, domború végű talpas kereszt. Festett, fehér zománcos, kör alakú középpajzsának előlapján 6 mm átmérőjű gyűrű helyezkedik el. A gyűrű és a pajzs kiemelkedő pereme közötti sávban a VIRIBUS UNITIS (egyesült erővel) felirat olvasható. Ez egyben Ferenc József uralkodói jelmondata is volt. Az egyes betűket kis arany - láncszemeket szimbolizáló - ellipszisek választják el egymástól. A szöveg kezdeténél, ill. végénél Treue (hűség) néven ismert, két, egymásba kulcsolódó kéz, az idézett jelige szimbóluma látható. A köriraton belül "F.J." monogram, a hátoldalon

pedig az "1849"-es évszám, vagyis a császárrá koronázás időpontja van. A középpajzs kinyitható, belül üres. A kereszthez áttört arany korona illeszkedik cégjelzéses függesztő-karikával. A rendjel fehér selyem bélésű dobozban fekszik, ezen aranybetűs felirat: V. Mayer's Söhne / K.u.K. Hof u. Kammer Juweliere / Ordenfabrikante / Wien.

<https://gyujtemeny.imm.hu/gyujtemeny/rendjel-a-ferenc-jozsef-rend-koronas-arany-erdemkeresztje-voros-szalagon/13949>

3.)MELLÉKLET.

Nyilatkozat.

Alulírott Benyovszki Mihály, hozzájárulok, hogy a települési értéktárba való felvételhez elkészített „**Horváth János m.kir. postamester közéleti tevékenysége.**” javaslatban szereplő képeket, adatokat és információkat a Települési Értéktár Bizottság (egyéb értéktárba kerülés esetén az illetékes értéktár bizottság) az ide illő jogszabályok betartásával szabadon felhasználhatja.

A nem saját tulajdonú fotóknál és egyéb dokumentumnál a forrás jelölve.

Mezőberény, 2022. december 25.

Benyovszki Mihály.

aláírás

Ajánlás.

Horváth János, ahogyan a javaslatban is utal rá a szerző, kevésbé ismeret név a mezőberényi polgárok nagy többsége körében. Helytörténettel, a város múltjával foglalkozók előtt azonban nem ismeretlen, hiszen rengeteg könyvben, dokumentumban szerepel a neve. Elsősorban postamester, másodsorban, mint lokálpatrióta, a településért élő, dolgozó polgár. Tevékenysége sokrétű, mindenre kiterjedő volt. Főként a pénzügyi és gazdasági szektor fejlesztésében jeleskedett, (Gazdakör, Hitelszövetkezet, Takarékszövetkezet, Tejszövetkezet, Szövőgyár stb.). Emellett az élhetőbb község-közösség javításán munkálkodott (óvodák, polgári isk., közvilágítás stb.). A mai napig fennmaradt két fontos épület, amelynek létrejöttében aktívan közreműködött, a jelenlegi Városháza, és a Kettős Körös hídja.

Kultúra terén is aktívan tevékenykedett, hiszen fő mozgatórugója, lelkes résztvevője és szervezője volt a Mezőberényi Milleneumi Ünnepségnak és a Petőfi Ünnepélynek is. Továbbá oszlopos tagja volt a Megyei Népművelési bizottságnak. A Mezőberényt ezer szállal átszövő munkálkodása mellett, nagyon sokat tett a postásokért, megyei és országos szinten is. Végül, de nem utolsósorban meg kell említeni a törvényhozásban, a törvényesség betartásában elfoglalt szerepét is mind községi, mind pedig vármegyei szinten.

Mezőberényért végzett sokrétű tevékenysége miatt, ezért is ajánlom Horváth János közéleti tevékenységének a Települési Értéktárba való felvételét, a Benyovszki Mihály által készített „Horváth János m.kir. postamester közéleti tevékenysége.” című javaslat alapján.

Legvégül egy fontosabb leírt mondatomat mégis megfordítanám: Elsősorban lokálpatrióta, a településért élő, dolgozó polgár, másodsorban postamester volt.

Mezőberény 2022. december 28.

Csete Gyula
Csete Gyula

néprajzos muzeológus